

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ

Éves szám ára hététköznapi 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 347. • Kiadóhivatal T. 348

A jampec

A jampec a bárban töltött pezsgőscselsztonos éjszaka után fájó koponyával ébred az új napra, amely tüstént súlyos problémával teszi próbára örökre lankadt, mégis szüntein vonagló idegeit: vajon milyen színű selyemmelényt öltözzön délig s ahhoz minő nyakkendő és harisnyát követeljen elő az inasától. Mert a jampecnek gondjai is vannak, hivatalba keil mennie, mint ahogy a papa is a nagytata bankjában kezdte. Már pedig az ilyen munkánál legfontosabb a toalet.

De a jampecet nem elégti ki az „öreg” vezérigazgatása alatt elfoglalt állás párorás „munkája”, nem a svábhgyi golfozás, a napi betéví bridge, vagy rumy-párti, a mindent megadó bőség és gazdagság ezerféle szórakozása.

Az Élettől, amelyet még ma is nagykezdőbetűvel szeneveg a jó öreg Fenyő Maxi után, szenzációt követel, rájcolja holmi lovagi gesztus, némi hanyag életunalommal és blazirt eleganciával vegyes: minő Újhegyi Nándor raffinált regényhősei.

S akkor a jampec zsurtársaságában megcsillogtatja a frissen vásárolt kiskaliberű pisztolyát, bemondja a René, vagy a Lily nevet, akivel faszében van és halált kiált önféjére, aztán kimegy a fürdőszobába, felhuzza a bőrt a szíve táján s keresztüllövi...

A nagy jajveszékésre befut a vendégsereg; robot már a luxusautó az előkelő szanatórium felé, s az egész fővárosi liberál sajtó félárbocra eresztett újságlepedőkön sajnálkozik a nagynevű közéleti férfiu, aki angró foglalokz gabonafizérkedéssel és politikával, hogy fia, Sándor Janesi — milyen dzsentrisen, székelyprimor Sándourosan is cseng így ez a név, — könnyelmű kézzel „el akarta dobni az életét.”

És míg az ifju titán egy kis flas-trommal a kilyukasztott bőrén möhön kapkod a lapok után s jajgat, mert „nem hitte, hogy ilyen kis golyó ilyen nagy fájdalmat csinál”, az egész pesti pennaforogató felekezett az „Ösz Nesztortól” Kóbor Tamásig mellényig csüngő nagyképűséggel töpreng a mélyen megrázó lélektani problémán, mi vihette ezt a minden jóban bővelkedő reményteljes csemetét a „halál küszöbére”.

A probléma valóban érdekes. Sőt nagyon fontos is nekünk, Pest magyar zselléireink. De nem, mert „általános emberi”. Ellenkezőleg. Mert *talontul speciálisan magyar probléma: a jampec problémája.*

Mi a jampec? Ez az ő harmadik nemzedékük. A nagytata, egyben hon- és vagyonalapító ős még az öreg Falk Miksával börsézett s elálmélkodott Wahrmann Mór egyedülálló politikai karrierjén. Ő reszkizta meg a kemény ötven krajcárokat a belügyminiszterhez intézett folyamodvány bélyegköltseire egy szépen csengő gój név érdekében. Pestmegyei bérlet, szabolcsi birtok, pesti sarokház: ez minden ambícióját kielégítette.

A papa, az már egészen más ember. Egy ur, egy közéleti előkelőség. *Nem szivesen emlékszik rá,* — de önkéntesi évét a pesti huszárezrednél szolgálta; oszlopa a lipótvárosi kaszinónak, anno dacumál képviselővé választatták szabadelvűpárti programmal az egyik erdélyi oláh kerületben (s ha hozzávesszük, hogy *közgazdasági érdemeiért* az udvari tanácsosságot is megkapta, nem is

került a választás olyan sokba.) Eszterházy Mörice alatt majdnem miniszter lett, a bolsevikiek nagyobb bajok elkerülése céljából gyöngéden internálták, — egyszerűen mint mártír, a boldog békeidők érdemes tanuja, Rákosi Jenő kebelbarátja, Vázsonyi tükös riválisa, nagybirtokos, vezérigazgató, kamarai elnök, GYOSZ-tag és minden, ami van — az a férfi, akire könnyező szemrehányással hivatkozik a liberál sajtó, ha az ádáz kurzusmentalitás kételkedik a „magyar-zsidó” című képlet valóságában.

Az unokából pedig jampec lesz. Vagy hogy a pesti demokrátlapok pontos terminológiájával éljünk, „*uri jampec*”. Az atavizmus szánaandó áldozata. Aki elől elhandlítottak, elkaparintottak, eltöszdéztek minden veszületett életkielégülési lehetőséget a honfoglaló elődök, aki a nagy jó-módban nem tud mit kezdeni ősi ösztöneivel, mert szatócs-rőfös képességein túlnőttek az összehalmozott roppant vagyon keretei. Ur szeretne lenni, gavallér, finoméltű, dísztingvált uriember, — s hiába a gondos sportnevelés, az elme finom kiművelése, a legdrágább mesterek, a külföldi tanulmányutak, a dus környezet, — torz és nyomorult jampec marad, aki citerázó térdrel áll ki a párbajiroda által garantált csirkepárviadalra, otrombán henecc pénzé-vel az első pohár pezsgő után s páfeszkedve és gyáván inzuítálja rendes környezetének nyomorult páriát, pincért, cigányt és bár-táncosnót.

Aszfaltbetyárkodásért a tanuk nélkül kapott kapujai pofonnal ellapul, soffőrijét és szobalányát azonban retenthetetlenül ütlegeli. Zilált lelki alkának *uralkodó motívuma két gyűlölet*: az apjára zsidósága miatt s a magyar uri osztály ellen, amelybe ha be is furakodott Pesten, idegenséget mégis éreznie kell. „Világnézete” Weiningertől—Bettauerig hanykolódik, hédonizmusának mégcsak nem is Wilde, hanem a mocskos, a korbácsoló faji érzékiség a vezérlő planétája s életstílusát végül is a „Bühné”-ből és a „Szinházi Életből” meríti és boldogsága valamely intimpista száján érdekes fiuvá avanzsálni. S ha netalántán maradt még reá örökül valami apai szellemi képességeiből is, fáradtan kóválygó agytekervényei között, mint rothadó talajban, buján sarjad ki minden káros „ideológia”-csira, s előttünk áll a lapalapító, irodalomba rondító elméleti bolsevik, a degeneráció nihilistája...

És itt következik el az a momentum, amelytől kezdve a jampec-kérdést már nem utalhatjuk az undor gesztusával a pesti bulvárlapok intimpista rovatába. Mert letűnőben a muló idővel a magyarországi zsidókapitalizmus „nagy” nemzedéke. A Lánzy Leók, az idős Hatvani-Deutschok, a Kornfeldek, Weiszok, Korányiak, Uilmannok, Madarassy-Becek, Chorinok és a többi Sándor Páloknek szerző, a magyar életbe végzetes erővel bekeleődött, sőt csucspontjára lendült generációja sirban már, vagy aggastyáni korban. S utánuk az ő harmadik nemzedékük, a jampecék következnek.

Sebai, legalább elverik a zsidó vagyont, mint a szabolcsi áldszentri-jampec unokáik, — vigasztalhatnók magunkat, — ha csak pár ezer hold földről, néhány száz millióról, vagy némely sarokháztól volna szó. Am a bankkapitalizmusnak, nagykereskedelemnek és a velük kapcsolatos sajtónak oly roppant organizmusa került a jampec-nemzedék kezére, ame-

lyet minden enerváltságuk és tehetetlenségük mellett sem képesek szerzedülni. Oly irtózatoss hatalom, amely már ma is valóban az egyetlen eszeszendőnek indult Kismagyarországon.

Hogy pedig a jampec mire képes lelki kusztáltságában, azt megmutatta számtalan példa, minők az októberi forradalmat sportoló Hatvani-Deutsch Lajos, vagy külföldön az a két tipikus jampec, akik csupán azért ki-noztak halálra egy gyermeket, mert *kíváncsiak* voltak szenvedéseire...

Az ifju magyarság, amely ma ne-

hez nélkülözések között ül az egyetemek padjaiban, ügyvédjelöltéske-dik, fiatal orvosgyakornok, vagy bank-praktikáns, most sajátítja el a gazdálkodás elemeit, első szárnypró-bálgatásait teszi az irodalomban: a jampecék e chiméra-lelkületű, degenerálódott uralkodó kasztjával fog szemközt találkozni.

És mert hittel hisszük, hogy a történelem kerekeit nem a nyers mate-riális erők görgetik, ez lesz az idők ama teljessége, mi nekünk meg nem adatott: *a kölcsönös, végső leszámolás!*

Spanyolországban is szétugrasztották a szabadkőműveseket

A főmestert és a páholytestvéreket letartóztatták

Páris, szeptember 18. Havas: Madridi jelentés szerint a szabadkőművesek házában házkutatást fogantatosítottak. Ez a házkutatás az épületben épen jelen tartózkodó Daniló Anguzián főmester és több hívének letartóztatására vezetett. A rendőr-

ség számos okmányt foglalt le. Ezután lefoglalták a különböző páholyokhoz tartozó tagok lajstromát. A páholytagok között hír szerint számos külföldi van. A hatóságok megtették a lépéseket letartóztatásukra.

Erdélyszerte elbocsájtják a magyar tisztviselőket

A regens-patriarcha adott impulzust az újabb üldözésre

Bukarest, szeptember 18. Christea Miron patriarcha, a régenstanács tagja egyik nyilatkozatában kijelentette, intézkedni fog a munkügyi miniszternél, hogy mindaddig, amíg oláh nemzetiségű tisztviselők vannak állás nélkül, idegen nemzetiségű hivatalnokok ne juthassanak állásba. A patriarcha nyilatkozata

csupán jeladás volt a nem oláh nemzetiségű tisztviselők elbocsájtására.

mert a bukaresti tisztviselőkon-gresszus közvetlenül e nyilatkozat után az idegen tisztviselők ellenőrzését és kiutasítását követelte.

A napokban kormányrendelet is jelent meg az idegenek ellenőrzéséről, amely arra kötelezi a munkaadókat, hogy készítsenek lajstromot

valamennyi alkalmazottukól és külön sorolják fel az oláh és idegen nemzetiségű alkalmazottaikat. Resicán a vasműveknél

150 tisztviselőt bocsátottak el, akik magyarok voltak.

de hasonló a helyzet más magyar vállalatoknál is. Legutóbb a medgyesi földgáz társaság apróhirdetést tett közre, amely szerint a hirdett állásokra csak oláh nemzetiségű tisztviselők jelentkezhetnek. A jelentkezés alkalmával Gheorgiu igazgató a véletlenül eléje kerülő magyarnyelvű jelentkezőknek nyiltan meg is mondta, hogy magyar tisztviselők már vannak ugyan a telep-nél, de épen ezeket akarja kicserélni oláh nemzetiségűekre.

Debrecen város újabb huszmillió pengős kölcsönt akar felvenni

Érdekes statisztika készül a magyar városok eddig felvett külföldi kölcsöneiről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rövidesen érdekes kimutatás készül el a belügyminisztériumban azokról a kölcsönökről, amelyeket a háború óta a magyar városok a maguk kulturális, szociális és gazdasági fejlesztése céljára külföldi pénzescsoportoktól felvettek, természetesen a pénzügy-, illetve a belügyminiszter és a Nemzeti Bank elnökének együttes hozzájárulásával.

Az első, 1925-ös kölcsönösszeg, amelyet a Speyer-banktól vettek fel, tizmillió dollár volt s nyolc törvényhatósági, harmincnygy rendezett tanácsu város között osztották szét.

A legnagyobb összeget ebből, 900.000 dollárt, Debrecen kapta. A városok ezt a kölcsönt járda, tanypai iskola, hid, fürdő, villamosmű, bérház, vágóhid, közművek, kórházak, szállók stb. létesítésére fordították. Akadt azonban olyan város

is, amely a tervezett beruházásokból egyet sem valósított meg, hanem a kölcsönt bankba helyezte s még ma is kamatozó betétként kezelte. Ezek a városok már felszólítást kaptak arra, hogy a tervezett beruházásokat haladéktalanul valósítsák meg.

A tizmillió dolláros kölcsön azonban nem elégitette ki a városok szükségletét s így jött létre a második, a most már **negyvenmillió aranykoronát kitevő Speyer-kölcsön,**

ami pengőben negyvenhatmilliót tesz ki s előnyösebb feltételek mellett sikerült lekötni, mint az 1925-ös kölcsönt. Ebből a kölcsönből azonban már csak huszonnégy rendezett tanácsu, de kilenc törvényhatósági város részesült. Ezuttal a legnagyobb összeget 3,500.000 aranykoronát, Szeged igényelte és kapta, míg Hódmezővásárhely 2,500.000, Debre-

Ára 12 fillér

cen pedig 2,000,000 aranykoronát vett fel.

Voltak olyan városok, amelyek a két kölcsöntől függetlenül engedélyt kaptak külön külföldi kölcsönök felvételére. E városok között van Debrecen is, amely ilymódon 3,500,000 dollárt vett fel, míg Szeged a legnagyobb, 10,000,000 pengő kölcsönhöz jutott.

A felsorolt kölcsönökön kívül, amelyeket a városok már tényleg fel-

vettek s mint említettük már legnagyobb részt fel is használtak, a legutóbbi időben hozzávetőlegesen tízenöt város és nagyobb község tárgyal újabb kölcsön felvételéről, köztük Debrecen huszmillió pengős, Kaposvár kétmillió pengős és Hódmezővásárhely százezer pengős kölcsönről, amelyek egyrészt felvétele már csak a felügyeleti hatóságok jóváhagyásától függ, míg a többi tárgyalás alatt áll.

A Szépművészeti Muzéumban leszállításra készen áll Munkácsy „Ecce homo”-ja

Elkészült a Déri múzeum berendezésének terve

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírta annakidején a Hajdúföld, hogy a debreceni Déri-múzeum egyik tervezője, Györgyi Dénes részletes előterjesztést tett a tanácsnak a múzeum belső berendezését illetően s ugyanakkor vállalta, hogy elkészíti a berendezéshez szükséges rajzokat is. Ez igen nagy és gondos munkát vesz igénybe s ép ezért

a rajzok csak most készültek el. Ezzel kapcsolatban Czákó Elemér ny miniszteri tanácsos és Györgyi Dénes rövidesen Debrecenbe jönnek, ahol be fogják mutatni hivatalosan a rajzokat és az azóta elkészült terveket.

Dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok a Déri-múzeum ügyével kapcsolatban most, hogy a múlt héten Budapesten járt, tárgyalta Petrovics igazgatóval, a Szépművészeti Múzeum vezetőjével, aki kijelentette, hogy a Déri-múzeum tulajdonát képező, Munkácsy Mihály felbecsülhetetlen értékű alkotása, az „Ecce homo” ci-

mű kép készen áll a leszállításra, ami igen rövid időn belül meg is fog történni. Ugyancsak a Szépművészeti Múzeum vezetője kijelentette dr. Csűrös tanácsnoknak, hogy a múzeumban levő értékes szobrok közül néhányat szintén le fog küldeni Debrecenbe, amelyek méltón fogják díszíteni a Déri-múzeum kupolacsarnokát.

Különbben a múzeum képtárának berendezését valószínűleg Petrovics igazgató, vagy Takács Zoltán fogják végezni, aki annakidején a városi képtár anyagát is rendezte, illetőleg összeállította. Amint mindezekkel készen lesznek, sor kerül végre a Déri-múzeum ünnepélyes megnyitására is, amely alkalommal az eddigiek szerint Debrecenbe érkezik nagybányai vitéz Horthy Miklós Kormányzó és gróf Bethlen István miniszterelnök is. A megnyitás minden valószínűség szerint még ebben az évben, karácsony táján fog megtörténni.

Nagykárolyban végre megalakulhatott a magyar párt

Kolozsvár, szeptember 18. Nagy-károlyból jelentik: Az országos magyarpárt itteni tagozata, amely három évvel ezelőtt alakult meg, most tudta csak megtartani első választmányi ülését, mert

a hatóságok erre mindeddig nem adtak engedélyt.

Vetzkák Ede pártelnök jelentésében előterjesztette, hogy bár a város lakossága 80%-ban magyar, több év

fáradás ellenére sem sikerült a közoktatásügyi minisztériumban ki-
eszközölni, hogy az állami iskolában, miután

a városban magyar tannyelvű iskola nincs,

magyar tagozatot is állítsanak fel. Ép úgy nem sikerült engedélyt szerezni magyar ovoda felállítására sem.

Az egész világon súlyos válsággal küzd a mezőgazdaság

(A Hajdúföld tudósítójától.) A mezőgazdasági termelés majdnem mindenütt a válság súlyos képét tárja elénk, aminek oka nemcsak a mezőgazdaság óriási terheiben, a gazdasági eszközök árának, a munkabérek és a létfenntartási költségek emelkedésében keresendők, hanem leginkább ama körülményben, hogy az eladott

mezőgazdasági terményeknek ára sokkal alacsonyabb, mint az ipari cikkeké.

Aminek következtében természetesen a földmivelő nép vásárlóereje nagymértékben lecsökkent. Így azután nemcsak hogy a gazdálkodáshoz szükséges cikkeket sem tudja magának a földet művelő osztály megszerezni, hanem sokszor még az életfenntartáshoz szükséges dolgokat sem. A mezőgazdaság leromlása leginkább Belgiumban, Esztorországban, Lengyelországban és Ausztriában mutatkozik, ahol a mezőgazdasági termelést részben politikai, részben pedig területi változások befolyásolják.

A tengerentúl, mint pl. Kanadában, a földmivelő nép vásárlóereje 40%-al, az Egyesült-Államokban 25%-al

és Braziliában 30%-al csökkent. A mezőgazdaság válsága abban is kifejezésre jut, hogy a mezőgazdaságra fordított tőke tiszta jövedelme erősen süllyedt, mert míg a tiszta jövedelem a háború előtti időkben a tőke 3.04%-át tette ki, 1923-ban már

csak 2.3% volt. 1926-ban a helyzet még ennél is rosszabb volt. A német mezőgazdaság legválságosabb idejét 1921—1922-ben élte, amikor a békeidővel szemben 75%-os visszaesés mutatkozott a mezőgazdaság bevételeiben.

A helyzetet a következő években valamivel javult, azonban 1924—25-

ben a mezőgazdák 54%-a még mindig veszteséggel dolgozott és bár a helyzet a következő évben sok tekintetben enyhült, a ráfizetéssel dolgozó földmivelők száma még mindig 36%-ot tett ki. Kétségtelen, hogy a földet művelő osztály eme súlyos helyzete feltétlenül kihat az ipar és kereskedelem üzletmenetére is.

Két éjjelen át a temetőben aludt, mert háziasszonya kizárta a lakásból Lakásfelmondási ügyből kártérítési per

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rusnyák Kálmánné, Kinizsi-utca 71. számú háztulajdonos nemrégiben pert indított az I. fokú közigazgatási hatóságnál Bajdó János lakója ellen lakbérnemfizetés miatt.

A községi bíróság egyik tisztviselője szeptember 1-én tárgyalta ezt a keresetet. A közigazgatási hatóság 14 napi haladékot adott a bérlőnek a fizetés teljesítésére. Rusnyákné azonban alaposan félreértette a bíróság ítéletét, mert a tárgyalás után lezárta a lakást és nem engedte be a lakót. Bajdó János nem tudott bemenni a lakásba s így

kénytelen volt két éjjel a temetőben hálai.

Főjelentésére megindult a háztulajdonos ellen a kihágási eljárás.

Botrányos verekedés a zsinagógában

A rabbi megzavart ünnepi prédikációja

Arad, szeptember 17. Szombat délelőtt csunya botrány volt az aradi neolog zsidó templomban. Fél 11 órákor Gartner Mihály, egy aradi irógépkereskedő kisgyermekét fel akarta vinni a templom második emeletére, ahol a karzaton nők ülnek. Schächter József jegyellenőr kifogásolta, hogy a gyermeket a templomba bevigyék és éles hangon adott kifejezést elégedetlenségének. Mindez a főrabbi prédikációja alatt történt, amikor a hívek feszülten figyeltek a szöszékre.

— Engedje be — ordította a kereskedő magából kikelve, — mert felpofozom.

— Ne sértessen engem — kiabálta vissza Schächter — én kötelességet teljesítem.

A zsufoolásig megtelt zsinagóga közönsége idegeskedni kezdett, mindenki a második emeletre nézett, ahol mind élesebbé vált a szóharc, majd hirtelen tompa ütések és vad ordítások hallatszottak. A kereskedő és a jegyellenőr formálisan összeverekedtek és nem tekintve az istentiszteletet, a szentbeszédet,

kegyetlenül ütötték, verték egymást.

Óriási zavar támadt, az istentisztelet megszakadt, a főrabbi kénytelen volt

leszállani a szószékről és mindenki feltűnt a második emeletre, ahol még mindig tartott a harc, amihez a nők sikoltozása és a férfiak dühös kiáltása szolgáltatott kísérőzenét. Végre sikerült nagynehezen szétválasztani a verekedőket. A zaira odaérkezett a hitközség elnöke, az alelnök és egy előljárásági tag, akik tulkiabálták a verekedőket a csittátsaikkal s csak egy félóra mulva folytathatták a szertartást. Ugy a kereskedő, mint a jegyellenőr ellen megindítják az eljárást vallásháborítás és botrányozás miatt.

A Coty gyártmányok bojkottja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Legutóbbi számunkban ismertettük Francois Coty-nak, az ismert francia illatszergyárosnak a L'Ami du Peuple-ben megjelent magyargyalázó cikkét, amely méltán kiváltotta az egész ország felháborodását és megbotránkozását. A cikk természetesen következményeképpen ma már Budapesten, ahol pedig a legfelsőbb osztályhoz tartozó hölgyektől kezdve a masamódlányig, mindenkinek a Coty-gyártmány volt a kedvence, egy lélek sem vásárolja a gyalázkodó francia gyáros áruit.

A drogériák kirakataiból bevették a Coty-gyártmányokat s azokat a raktárban helyezték el. Ha pedig egy vevő bemegy akármelyik üzletbe és még nem ismerve a gyalázatos cikket, Coty-gyártmányu árut kér, a drogériában figyelmeztetik, hogy tartózkodjék ettől az árutól, mert Francois Coty súlyosan megsértette a magyar nemzetet. Az illatszerkereskedésekben és drogériákban különben kifüggesztik a Coty által írott cikk magyar fordítását.

Reméljük, hogy a debreceni illatszerkereskedők és drogériák is erre az egyedül helyes és hazafias álláspontra helyezkednek, természetesen a közönséggel együtt s a magyargyalázó Coty-gyártmányok itt is haladéktalanul eltűnnek az üzletekből. Ha még eddig ugyan el nem tűntek!

Hirdessen a Hajdúföldben!

Mindig megdicsérik:

a háziasszonyt vendégei, ha jó feketekávéval szolgál fel étkezés után és egy jó kávéból készült fekete az étkezés esetleges kisebb hibáit is feledtetni tudja. Vásároljon tehát csakis jó kávé és sikere biztosítva lesz. Kávékban a legnagyobb választékban rendelkezünk és az óriási fogyasztás miatt igen olcsók lehetünk.

Kontsek Géza k. r. t.

XIII. ALFONZ

spanyol király,
aki a lázadás alatt uton volt Svéd-
ország felé.
(„The Tatler.”)

Mikor a tolvaj tesz feljelentést a károsult ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes zsarolási ügyet tárgyalt kedden a debreceni törvényszék Serly-tanácsa. Még 1925-ben Farkas Lajos alsóközszói fakereskedőnek deszkarakománya érkezett a vasutállomásra. A rakományt az átvételig megdézsmálták, mire Farkas Lajos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A nyomozás nem járt eredménnyel, mire Farkas maga állott lesbe és egy alkalommal sikerült is a tolvajt megcsipnie Kiss Károly odaváló napszámos személyében. Farkas a lopás után úgy Kiss Károlyt, mint az apját feljelentette.

Az eljárás megindulása után Kiss Károly egyezkedni próbált Farkassal, hogy vonja vissza a feljelentést. Farkas ügyvédi költség megtérítése címén 2 millió koronát kért Kiss Károlytól, de később 500 ezer koronában kiegyeztek. Erre Farkas a feljelentést vissza is vonta, de most már Kiss Károly jelentette fel zsarolás címén.

A megtartott főtárgyalás során a bíróság a vádat nem látta bizonyítottának s ezért Farkas Lajost felmentette.

RÖVID HIREK A NAGYVILÁGBÓL

Hühnefeld báró ma éjjel a tempelhofi repülőtérrel felszállt a keleti repülőútjára. Első állomása Szófia. — Moszkva és Kazán között 20 km. hosszúságban egy vasutvonalat összesen tartozékaival együtt elloptak. — Máltában megjavították az uszás időtartam világrekordját, 57 óra 20 perccel. — A belügyminisztérium kimutatást készít azokról a városi kölcsönökről, amelyek 1925-től a mai napig felvették. — Madridban Mola őrnagy szombaton egy léggömbbel felszállt, hogy megdöntse a magassági rekordot. A léggömb lezuhant. Molát holtan találták, azt hiszik, hogy az őrnagy a nagy magasságban megfulladt. — Vasárnap megalkult Miskolcon a miskolci művészek társasága, amelynek célja a képzőművészet istápolása.

Olvassa a Hajdúföldet

A hajduböszörményi gazdák a magyar megújulás útján

A Nemzeti Párt gazda-táborában

Vasárnap van. A hajduböszörményi Nemzeti Párt székházának az udvarán nevető napiényben ragyognak a bořrok, a fák. Mióta a párt lelkes vezetősége megszerezte a voit főszolgabíróság épületét, berendezte a kényelmes helyiséget, itt összpontosul a böszörményi kiscgazdatársadalom élete. Vasárnaponként a hoszszu asztaloknál összehajólnak a magyar fejek. Nehéz gond, fekete bánat huzza le őket. Keserűség forrong a szivben és Istenem, mégis, mégis mennyi hit, mennyi feszülő akarat van itt. Aki a magyar kálvárián elfárad, s látva egy közönyösségbe sülyedő országot, tette fáradt, lerongyolt fajtát, elébe döbben a kérdés: érdemes-e még járni, küzdeni, dolgozni, kilátástalanul verekedni, jöjjön csak ide a böszörményi fiatal gazdák közé. Ezek az emberek már nem a régi és mostani országból valók. Keményebb a gerincük, világosabb a látásuk, nagyobb a tudásuk, erősebb a fajszeretetük. Tanulni, haladni-vágyó fiatalok. Nagyatádi nagyszerű népe ez, a hallhatatlan magyar erő, új és új jövendők örök kovásza. Maga az örökkévaló Magyarország.

Ilyenkor vasárnap délelőttönként jönnek össze legtöbben s vitatják meg a hét eseményeit, a tennivalókat. Ezeketől az értelmes, tiszta fejű egyszerű magyaroktól mennyi új dolgot, mennyi új szempontot hallhat az idejövő. Itt az ő áldott, biztató, erősítő, közvetlen közelükben mennyire más a magyar kérdés, mennyire mások az élet problémái, mint a mi életünkben, amelyben elvont tanítások, szoba-politikusok merev doktrínáival erősítjük a meggyőződést. Itt már tisztán, világosan látják a magyar megújulás útját, az ő becsületes lelkiük egészséges ösztöne már a detailokban is helyesen megtalálta a magyar megjobbulás útjait. Az egyik arról beszél, hogy a magyar intelligenciának és a parasztságnak ki kell békülni. A kezdeményezés az intelligencia kötelessége, mert ott vannak a nagyobb hibák. A másik a gazdasági bajok kapcsán a természetértékesítésről tart egész szabatos előadást. A magyar gazdáknak össze kell fogni, megbízottat fogadni s bemenni a tőzsdére, hogy közvetlenül lehessen értékesíteni a termést. A harmadik egy nagyon fájdalmas, nagyon eleven sebre mutat rá. A magyar középosztály ma sem nagyon érdeklődik a parasztság sorsa iránt. Nem ismeri a helyzetet, nem tud a bajokról, nem érzi azoknak rettenetes terhét s talán ezért van az, hogy a hivatalos körök sem kellő érdeklődéssel karolják fel a gazdasággal foglalkozók ügyét. Minden eszközzel arra kell tehát törekedni, hogy fokozott érdeklődést ébresszenek a kiscgazdatársadalom helyzete iránt. Hadd lássa mindenki, hogy él, hogy nyomorog, hogy dolgozik, milyen retentő nehézségek közt tartja el családját a magyar kiscgazda.

Itt az alkalom! — vetjük közbe. Lássuk, halljuk hát mi a baj, mi fáj, hol vérzik a magyar seb?

Száz helyen is! — hangzik a válasz. A magyar husz holdas kiscgazda, rosszabbul, nehezebben él ma mint a nincstelen napszámos. Akinek semmije sincs elmegy dolgozni, (ha van munka) keres a családtagjaival együtt s télen csak megél valahogy. De a husz holdas kiscgazda nem mozdulhat a földtől sehová. Szégyenlené is, hogy a gyermeke cselédkedjék. Ha van négy-öt családtagja, annak mindig akad dolga a mezőn, meg a ház körül.

Most már, hogy néz ki a termelés mérlege? A husz holdból 3-at be kell vetni takarmánynak valóval, kettőt tengerivel, hogy telre legyen a családnak zsirozója. Marad tizenöt hold, amelyen ha jó termés van, terem százhusz mázsa buza. Ha rossz a termés csak 75. Az adó egy évben háromszáz pengő körül van. A százhusz mázsból azonnal elvisz tizenkettőt. Géprészben megint ki kell adni 8—10 mázsát. Tizenöt mázsa kell vetőmagnak, a lóvasalás, szerzőmjavítás megint csak elvisz öt mázsát. Ruházatra husz mázsa árát lehet számítani. Marad az egész évi megélhetésre, gyermekek iskolába járatására, napi kiadásokra, hatvan mázsának az ára 1500 pengő egy évre. Csak hogy kevés ám az a szerencsés halandó, akinek ennyije marad. Mert a zsidó csak husz pengőt ad a zöld buzáért, a nyolc mázsás termés is optimisztikus számítás. Pedig havi 120 pengőből nehéz ám megélni egy hat hét tagu családnak. Ha betegség jön, ha orvos kell, ha rosszabb a termés, lenyomják az árakat, megdöglik a jószág, mindjárt felfordul a számítás. Mehet a magyar a szegeletházba, vagyis hogy a takarékpénztárba, no meg a zsidóhoz kölcsönért. Két-három év és a kamatok megesznek mindent.

A módosabb embernek is nehéz ám ma a sorja, — mondja az egyik. A gazda küzd, fárad, felszántja a bázrdát, beveti a termést. A belőe fakadó jólét, a boldogság, gazdagodás még sem az övé. Ha meg az árak felmennek, annak is ő az oka. Pedig a kibékülés, az együtt dolgozás a többi osztályokkal ott kezdődne: lássa meg végre mindenki, hogy nem a gazda az árdragító, hanem a spekuláns, közvetítő kereskedelem. Tudják már meg végre az országban, hogy a gazda egyre rosszabbul él, egyre jobban eladósodik, pedig csak ő dolgozik érte, hogy legyen kenyér, élet, jövendő.

Tanultabb, okosabb nemzedék, jobban élő gazdatársadalom, csak ez az út visz a megmaradó és megnövekedő Magyarország kergetett szászor is elálmodott álmának valóságához. És Hajduböszörményben, a Nemzeti Párt gazda táborában, baj, keserűség, panasz között is, ezzel a jobb, magyarabb Magyarországgal, a frissítő, új lendületet adó örök magyar akarattal, az újra kezdés szün-

telen nagy biztatásával találkozok az is, aki már megfáradt, hitet vesztett vándora a magyar Szahara uttalan, végtelen pusztaságának.

Marschalkó Lajos.

Folyik a nyomozás a szélhámos Tarsan ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Egy szélhámos album-csalót tartóztatott le a debreceni rendőrség kedden este a Deák Ferenc-utcában levő Corvin-szállodában. A letartóztatott Tarsan László oláh katonaszökevény, aki úgy Debrecenben, mint a vidéken a „Magyar iparélet” cég kiadóhivatali tisztviselőjének adta ki magát, felkereste az iparosokat és megrendeléseket gyűjtött egy albumra, mely a „Magyar iparélet” kiadásában és a magyar iparosokról készült volna. Tarsan fényképet és életrajzot kért az iparosoktól, hogy az albumban szerepeljen s mindezekért csekély 80 pengő díjat vett fel. A nyomozás szerint eddig több, mint 4—5 ezer pengővel károsította meg Tarsan a hiszékeny embereket, akik beugrottak a szélhámos trükkjének.

Tarsan Lászlót őrizetbe vették s széles mederben megindul az eljárás annak a megállapítása végett, hogy kiket és mily összeggel károsított meg.

Oláh hajsza a Hangya szövetség ellen

Kolozsvár, szeptember 18. Az egyetlen, még megmaradt és eredményesen működő magyar gazdasági szervezet, a „Hangya” ellen évek óta hajsza folyik az oláh hatóságok részéről. Előbb irredentizmussal vádolva akarták megfosztani működésétől s amikor ez így nem sikerült, adóeltitkolás bűnével vádolták és súlyos bírságot róttak rá. Valamennyi falusi szövetségetől bevonták az italmérsi engedélyt, amely egyértelmű az egész üzlet megbénításával és 400 falusi szövetségetet 20—30 ezer leire büntettek, azon a címen, hogy a forgalmiadó körül szabálytalanságokat követtek el.

A „Gróf Zeppelin” startja

Friedrichshafen, szeptember 18. A „Gróf Zeppelint” ma 3.25 órakor kivontatták a léghajó csarnokból és 3.30 órakor a nézőközönség viharos éljenzése mellett a léghajó felemelkedett a levegőbe, azonnal nyugatra fordult és lassu menetben körözött a Badeni tó felett s első próbatúja végeztével 6.48 órakor simán leszállt.

Véres szerelmi dráma Pesten

Budapestről jelentik: Ma délelőtt az Izabella-utca 91. sz. ház egyik lakásában Galba Oszkár 40 éves mérnök rálőtt menyasszonyára, özv. Gyarmathy Antalnóra, akit súlyosan megsebesített, majd föbelötte magát. Mindkettőt súlyos sérüléssel a Rókusba szállították. A mérnök életbenmaradása nem valószínű.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárúsnál követelje a „H A J D U F Ö L D”-et!

Nincsen párja árban, minőségben és tartósságban a Gerő

férfi-, fiu- és gyermekruháknak.

Debrecen, Piac-u. 39. Keresse fel, meggyőződik erről.

Jól sikerültek a békési rizsvetések

Budapest, szeptember 18. A földmivelésügyi minisztérium megbízásából kiküldött bizottság megtekintette a Békéscsaba környékén levő rizsvetések. A kísérlet eredményei a legbiztosabbak. Feltűnt, hogy a gyengébb minőségű földeken sokkal nagyobb eredményt értek el.

Rablóvilág Romániában

Bukarest, szeptember 18. Csernovitzból jelentik, hogy a város közelében felfegyverzett álarcosrablók egy erdő szélén megállásra kényszerítették egy cukorgyárigazgató autóját, a melyen az igazgatót kívül két pénzügyőr is utazott. A rablók az igazgatótól 16 ezer leit vettek el. A fosztogatás pillanatában egy másik autó is érkezett a tett színhelyére, de ennek utasai észrevették a veszedelmet s a kocsit sietve megfordították. A rablók sortüzet adtak le a menekülő autóra, majd zsákmányukkal eltűntek az erdőben.

Tűzvész Budapesten

Budapest, szeptember 18. Ma délután a Kecskeméti-utca 13. sz. ötemeletes bérpalota tetőzete kigyuladt. Azonnal értesítették a tűzoltóságot, mely haladéktalanul hozzálátott a 20 méter hosszúságban futó tűz lokalizálásához. A tűzoltók munkája 12 órára eredménnyel járt s sikerült a szomszédos házakat is megmenteni a nagyarányú tűz pusztításától. A tűzoltóság lebontotta a ház tetejének azokat a megmaradt részeit, amelyek lezuhanással veszélyeztetnék az utcán járó-kelőket és a házbeliek testi épségét. Két ötödik emeleti lakás teljes butorzata a víz átszivárgása folytán tönkrement.

RÁDIÓ-MŰSOR

Budapest. Délelőtt 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. — Utána: Cigányzene. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 3.30: A Magyar Rádió Újság Morse-tanfolyama. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: Zsoldos Benő dr. kir. táblabíró: Az angol parlament életéből. I. rész. A legelső elnökök. Első beszédek. Fel olvassa: Koncz Sándor dr. 5.45: Zenekari hangverseny az Ostende-kávéházban. Vezényel: Ábrányi Emil karnagy. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.10: Gyorsírási tanfolyam. Szlabey Géza tanár. 8.20: Lóversenyeredmények. 8.30 Bartók József-émlékest. 1. Bartók József az irodalomban. Irta és előadja: Szász Károly dr. v. b. t. t. 2. Novella. Irta Bartók József. Előadja Bertha Hona. 3. Fábulák. Irta Bartók József. Előadja Szász Károly dr. 4. A Premiere. Bohóság egy felvonásban, írta Bartók József. Rendezi: Pataky József. 10.05: Pontos időjelzés és időjárásjelentés. 10.30: Szalontrio-hangverseny.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny. 8.05: Népdal-est. 9.15: Szimionikus jazz-band. Berlin (483.9) délután 5.30: Szórakoztató zene. 9: Zenekari hangverseny. 10.30: Táncczene. Boroszló 322.5 délután 4.30: Valcerok. 9: Schubert-est. Majna-Frankfurt (428.6) délután 4.35: Régi tánczene. 8.15: Tarka-est. Prága (348.9) délután 12.05: Gramofonzene. 5: Hangverseny. 7.15: Szórakoztató zene. 9.30: Zongorahangverseny. Róma (447.8) délután 1: Rádió-trió. 5.30: Zenekari hangverseny. 9: Szimionikus hangverseny. London (361.4) délután 4: Könyvnyű zene. 6 és 6.45: Táncczene. 7.15: Madrigál-hangverseny. 7.45: Katonazene. 9.50: Zongorahangverseny. 10.15: Hangverseny. 11.15: Táncczene.

Tízezer kilométer a lappok között, jég- és hómezőkön

Ecsedi István dr egyetemi magántanár hétfőn visszatért lappföldi utjáról -- Nagyon elfáradtam, -- mondja, -- de amit tapasztaltam, mindent megér

(A Hajdúfüld tudósítójától.) Dr. Ecsedi István egyetemi magántanár, a debreceni Közművelődési Könyvtár nagytudású igazgatója, aki két évvel ezelőtt bejárta jóformán az egész Balkán-félszigetet s tudományos szempontokból is felbecsülhetetlen értékű adatokat gyűjtött az etnográfia terén, kilenc héttel ezelőtt a lappföldre indult tanulmányútra, a honnan hétfőn érkezett haza Debrecenbe.

A Hajdúfüld munkatársa felkereste a tudós professzort, aki a tízezer kilométert kitevő tanulmányúton szerzett gazdag és nagyértékű tapasztalatairól a következőket mondta:

A lappok között

— Nem kész programmal, hanem vázlattal mentem a Lappföldre s ott láttam, hogy tervemet meg kell változtatnom. Így nemcsak a lappokat tanulmányoztam, hanem kimentem az Északi jeges tengerre és az itteni lappok, finnekek, norvégek, sőt oroszok életét is tanulmányoztam.

Északon egészen a 74 és fél szélességi fokig előre mentem. Keleten az orosz határig. Átmehettem volna. Ott már nem kérnek vizumot, azonban egy őrijárat elfoghatott volna, így célszerű volt megtartani a rendet.

Az Északi jeges tengeren hat napig éltem a primitív halászsokkal. Kemény ut volt. Sokat szenvedtem a vihartól a kis hajón. De megérte, — mert amit láttam, azt nem lehet sehhol olvasni.

Láttam a halászatot. A madarak gazdag és színes világát. Bálnafikat fogtunk, ettünk is belőlük főve. Egy-egy ilyen kis bálna egy mázsa súlyú, 1 és fél méter hosszú volt. Fogtunk egy jegesmedvekölyköt is. A fókák ügyesen elmenekültek.

A Lappföldön tanulmányoztam a finn, svéd, norvég lappokat. Együtt éltem velük. Megállapítottam, hogy egyrésztük halász, ez szegény, másrésztük rénszarvasenyésztő, ez gazdagabb. Sátoros lappok alig vannak. Akik még sátoros életet élnek, elnyeli őket a kultúra.

Életük egyforma, igénytelen, primitív. Főélvezeti cikkük a kávé, tea. Ez utóbbi persze rum nélkül, még abban az államokban is, ahol nincs szesztilalom.

A sátorhelyeken és az állandó lakások hátamegett tömérdek rénszarvascsont és szép agancs hever, ami mutatja, hogy sok húst esznek. Kenyerük olyan kemény, mint a csont. Nem kenyérevő nép.

Hanem aztán elősdi van náluk bőven, mint a tundran az őserdőben, szunyog, légy. Bent a tőzegházban, a szellős sátorban poloska, tetű van bőven és az embert nagyon háborgatja. Tele volt a testem sebekkel, melyet e kicsiny, de felette falánk állatok ejtettek. Itt nem sokat ér a szunyogháló sem. Nagy utat megtettem a lappoknál, sokat tanultam és gyűjtöttem is köztük muzeális tárgyakat, melyeket a Déri-muzeumnak ajándékozok, mihelyt megjön a postán.

Ahol csak ember és madár él

Északon megkerültem Európát. — Kiszálltam a turisták által sokat meg hámult Nord Kapon. Felmentem a ráépített filagóriába. Hasonlóképen kiszálltam a Nord Kyn félszigeten. Ir-tózatos viharban alig tudott kikötni a kis lélekvesztő. Szerencsém volt a viharral, mert a kis hajó nem indult tovább és másnap a vihar csillapultával rögtön azon folytathattam utamat.

Kopár, kietlen vidékek ezek. Nincs tenyészet. Csak ember és madár él a csupasz sziklákon. Amaz a szikla alján, a törmeléken. Emaz fent a sziklák oldalán vaj padmalyt és ott költ és ott éjelezik. Az ember és a madár is a tengerből él.

Amundsen hajójának roncsai

Azután a norvég fjordok vidékén végighajóztam. Gyönyörű és tanulságos ut volt. A hegyek pusztulását láttam itt. Hammerfestban, Tromsö-

ben és Tronelyemben megpihentem. Tromsöben értesültem arról, hogy Amundsen híres utazó hajójának roncsait megtalálták. Így elpusztult volna. Nagy volt a részvét.

Tromsöből ki akartam menni a Spitzbergákra. De a vihar és köd miatt egyáltalán nem tudták, mikor megy a hajó. Lebeszéltek. Azt mondták, hogy már késő van. Csak jeget, havat látok, az ut pedig nagyon viharos.

Különben az eső és hó váltakozva esett és így magam sem sok reményt fűztem utam sikeréhez. A hegyi lappokhoz kirándultam egy tolmáccsal és aztán tovább délre hajóztam.

Bergenben a nagy halkereskedéseket néztem végig. Óriási a száritott hal, a Klipp-fis, csukamájolaj stb. export. Nagyon gazdag halkereskedők vannak. Azért gazdagok, mert a halászok nagyon szegények.

Egy osztrák turistával Bergenből az örök hóval borított fjeldekre (jégmezők) mentünk fel. Itt nincs magasabb rendű tenyészet. Talán moszat a barna havon.

Innen lejövet meglátogattam észak nagyvárosait: Oslot, Stockholmot, Göteborgot, Malmöt, Upsalát, Kopenhágát.

Az északi muzeumok

Ezekben főleg a muzeumokat tanulmányoztam. Nagyon szépek. Főleg a nemzeti gondolatot szolgálják. Tehát elsősorban néprajzi és kultúrtörténeti muzeumok. Különösen érdekesek a szabadban felállított muzeumok (Frimuseum), ahol a nemzeti építkezés kunyhó, tanya, ház, udvar, templom, szélmalom stb. stb. a maga eredetiségében van felállítva. A muzeum tisztviselői a legnagyobb készséggel állottak rendelkezésemre. Elmondták, hogy a magánosok, különösen gazdag kereskedők mennyi tárgyi, de különösen állandó évi segélyvel járulnak a muzeum fenntartásához és gyarapításához, anélkül, hogy bármi beleszólást kívánnának maguknak a muzeum vezetésében. Nevüket márványtáblán örökítik meg.

Tanulmányoztam a könyvtárügyet. A városok, az állam, de különösen a magánosok óriási áldozatot hoznak ingyen-könyvtárak és olvasók feállításáért. A könyvtárak modernnek, ingyenesek. Ezeket kellené megnézni több debreceni polgártársnak, akik néha a városi könyvtártól sajnálják a város áldozatát. Most nyitották meg a stockholmi városi könyvtárat. Főterme nagyobb, mint a Nagytemplom belseje és olyan magas.

Az egész utam körülbelül 2200 pengőbe került. Nagyon kevés, de nagyon is egyszerűen tettem meg a több, mint tízezer kilométeres utat.

Az egész uton semmi bajom, betegségem nem volt. Sokat láttam, tapasztaltam, tanultam. Kissé elfáradtam, de ez mulandó. Megért minden költséget, fáradságot.

Országos vásár Mátészalkán. A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közli érdekelttségével, hogy Mátészalka nagyközség előjáróságának értesítése szerint Mátészalkán a legközelebbi országos vásár mindenmemű állatfelhajtással október 1-én lesz megtartva.

A cipész-szakosztály szeptember 19-én, szerdán este 7 órakor az Ipartestületben rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: alelnökkválasztás, beszámolás a hódmezővásárhelyi utról s végül forgalmi adó-ügy.

Hirdessen a Hajdúfüldben

Uton-utfélen
Pálffy friss,
jó áruiról
beszélnek.

Kossuth-utca 7. sz.

Telefon 16—94.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenteld-tér 4. szám. Telefon nappal 11—85

Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halóitait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

A Népszerű főiskola megnyitása

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusán szeptember 24-én kezdődnek meg az előadások. Az első félévi tanfolyamra beiratkozók valamennyien jelenjenek meg a jogi fakultás 3. számú tantermében az órarend megállapítása végett. Lesz német, olasz, francia és angol tanfolyam. Mindenik nyelvből az első félévben 32 órát fognak tartani az előadók. Minthogy egy-egy óráért 50 fillér a tandíj, ennek következtében az egész félévre 16 pengőt kell majd fizetni. Nagyobb jelentkezések esetén azonban a tanfolyam elnöksége, a jelentkezők kérésére hajlandó kisebb vagy nagyobb kedvezményt adni, hogy ezzel is lehetővé tegye, hogy a kitűnő nyelvtanárok vezetése alatt működő tanfolyamban azok is résztvehessenek, akiknek ez máskülönben anyagi okokból nem kivihető volna.

Vizes fazékba fult egy kisleány

(A Hajdúföld tudósítójától.) Varga Gáborné kabai asszony gondatlan-ságból okozott emberölés büntetvével vádoltan került kegyetlen vádlottak padjára. Ez év elején leánya megkérte Varga Gábornét, hogy amíg ő gyermekágyban fekszik, vigyázzon 2 éves kis leányára. Az öregasszony szívesen elvállalta kis unokája gondozását, aki azonban egy őrzetlen pillanatban beleesett a forró vízzel telt fazékba s mire észrevették, meghalt. A bíróság 8 napi elzárásra ítélte Varga Gábornét.

A virtuskodás áldozatai

Nyiregyháza, szeptember 18. Anarcs községben ittas legények bementek Takács Imre hentes udvarába és ott hentesre támadtak. A hentes védekezett támadói ellen. Verekezés közben Takács József gazdalegény oly súlyos sérülést szenvedett, hogy

másnap meghalt.

A nyiregyházi ügyészség folytatja a vizsgálatot.

Hedrehelyen Somogyban tegnap este a vendéglőben kártyázó társaság az osztozkodásnál összeverekedett. A verkedő társaság súlyosan összeszurkálta Matán Imre földmivest, aki

belehalt sérüléseibe.

A csendőrség a kártyatársaságot őrizetbe vette és folytatja a nyomozást.

— Nőikalap ujdonságok legnagyobb választékban megérkeztek a Kalapüzembe. Piac-utca 9.

Afrika, Francia-, Olasz- és Spanyolország bebarangolása után

Debrecenben elfogtak egy fiatalembert -- A gyámja garanciát vállalt érte és szabadlábba helyezték

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni rendőrség letartóztatta a napokban Bédics János 18 éves foglalkozás nélküli fiút. A jömegjelenésű fiú igen regényes életet élt már át, mert szülei jóval a háboru előtt kimentek Franciaországba. Bédics János már kint, Párisban született. A háboru alatt édesapját elfogták s internálták, őt pedig édesanyjával visszatoncolták Magyarországra. A háboru után édesanyja meghalt s ekkor a fiú visszament Franciaországba, hogy felkeresse édesapját, aki az internálás után ottan telepedett le. — Nemsokáig tartott a nyugodt együttléte, mert csakhamar édesapja is meg-

halt s ezután nekiindult a világnak Bédics János. Bejárta Afrikát, Olasz-, Francia- és Spanyolországot s most a napokban teljesen lerongyolódva érkezett meg Debrecenbe s itt mindjárt le is tartóztatták. Letartóztatásáról értesítették Csűrba Lajos budafoki nyugalmazott állami kertész, a gyámját is, aki azonnal vonatra ült és lejött Debrecenbe. Megható volt a két rokon találkozása a rendőrségen, amint önfelédtt boldog örömmel ölelgették egymást.

A rendőrség szabadon engedte a fiatal, világotjáró fiút, miután gyámja további neveltetéséről garanciát vállalt.

A takarékosági bizottság bizalmas üléseken tárgyalja a város költségvetését

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Debrecen város 1929. évi költségvetése a mult napokban már el is hagyta a sajtót s azt szétküldötték azóta a törvényhatósági bizottság tagjainak. A költségvetés ügyében, mielőtt még az a közgyűlés elé kerülne, előbb a takarékosági bizottság fog ülésezni, amelyen minden egyes tétel alapos tárgyalás alá veszen s ott, ahol szükségesnek mutatkozik, esetleg leépítésre tesz javaslatot s majd csak a takarékosági bizottság ülése után fog a jog- és pénzügyi bizottság elé kerülni.

A takarékosági bizottság különben már kedden délelőtt össze is ült és bizalmas tanácskozáson tárgyalta a költségvetést. Természetes, hogy a nagy anyagra való tekintettel a bizottság ülésezése több napig fog tartani s így a közgyűlést előreláthatólag csak

szeptember 29-re hívhatják össze,

amely akkor véglegesen dönt a költségvetés ügyében. Ez a közgyűlés minden bizonnyal több napig fog tartani, élénk vitákkal tarkítva.

Üsszetört a kerékpárja, agyrázkódást szenvedett és meghalt a debreceni klinikán

Egy nyirbátori mechanikus halálos szerencsétlensége

(A Hajdúföld tudósítójától.) Dr Lőrinczy József nyirbátori orvos szeptember 6-án délután 6 órakor kocsján Nyíreszászári községből hazafelé hajtott. Amint a nyirbátori országotan a nyíreszászári határhoz ért, az ut közvetlen egy eszméletlen állapotban levő fiatalembert talált. Az orvos nyomban leszállt a kocsirol s megállapította, hogy a fiatalember feje és arca össze van zúzva, a közelében heverő kerékpár alkatrészek pedig arra mutatnak, hogy súlyos szerencsétlenség történt. A fiatalembert sebeit bekötözte és a sebcsilltet beszállította Nyirbátorba. Bevitték a kerékpár törtött alkatrészeit is. A bicikli első kereke a szét-törtött villától elválva több méter távolságra hevert a szerencsétlenség színhelyétől. Nyirbátorban megállapították, hogy a szerencsétlenség áldozata Tóth László 26 éves mecha-

nikus, akit az országoton haladók közül többen láttak, amint Nyirbátor felől szokatlan sebességgel tartott a köves uton Nyíreszászári felé. Tóth Lászlót autón vitték a debreceni klinikára, ahol megállapították, hogy súlyos agyrázkódást szenvedett.

Néhány nap múlva kiszendetett Tóth László

s most a már a nyomozás kettős szigorrai indult meg, hogy megállapítsa a szerencsétlenség okát.

Az üsszetört gép alkatrészeit szakemberek vizsgálták meg, akik megállapították, hogy a kerékpár villája a törés helyén nem gyári forrasztással van megerősítve, hanem maga a mechanikus forrasztotta s igen gyenge, 1 mm. vékony lemezcsővel történt a forrasztás. Így a halálos szerencsétlenségnek maga volt az oka.

HIREK

1928 szeptember 19 (Szerda)

Prot.: Vilhelmina. Kath.: Január.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjleli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Kúsvásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

Meteorologiai jelentés: Élénk déli légáramlás mellett változóan felhős idő, hőemelkedéssel. Jelentéktelen eső csak a Dunántulon valószínű.

— Adamik Jenő a miskolci Nemzeti Hitelintézet igazgatója. Adamik Jenőt, a Nemzeti Hitelintézet debreceni fiókjának h.-igazgatóját a központi igazgatóság megbizta a miskolci fiókindézet tragikus elhunyt igazgatójának helyettesítésével. Ertesülésünk szerint a helyettesítést nyomon követi a végleges kinevezés is. Debrecen magyar társadalma, amely Adamik Jenőben a kitűnő szakemberen kívül a megnyerő modoru, karakteres uriember igazi típusát is becsülte, őszinte örömmel fogadja a szép előléptetés híreit.

— A Katolikus Otthon közgyűlése. A Kath. Otthon szeptember 23-án, vasárnap d. u. 5 órakor saját helyiségében (Piac-u. 68.) rendkívüli közgyűlést tart; a közgyűlés tárgya házvétel. Kérjük a tagokat, hogy — tekintettel a tárgy fontosságára — teljes számmal jelenjenek meg. **Elnökség.**

— Áthelyezés. Parenthésy ingatlan irodáját Szent Anna 64. alól Piac-utca 63. szám alá helyezte át.

— A „Magyar Hét” országos szervezése. A „Magyar Hét” megszervezése országosan megindult és a kereskedelmi és iparkamarák a Magyar Héten való részvételre vonatkozó jelentkezési lapokat szétküldték. A helyi szervező bizottság munkáját Debrecenben maga a Kamara végzi. A Kamara a jelentkezésre vonatkozó felhívást egyenként szétküldötte. Felhívja a Kamara elnöksége azokat a kereskedőket és iparosokat, akik a Magyar Hét akcióban részt kívánnak venni, sziveskedjenek a Kamarát akár írásban, akár szóban megkeresni, jelentkezési ív megküldése iránt. A Magyar Hétre vonatkozó jelentkezés október 15-én lezárul.

Fizessen elő a Hajdúföldre

S a i s o n n y i t ó o l c s ó á r a k !

Ecker, Klein, Sugár divat nagyáruházában

Debrecen, Piac-utca 48. szám.

Rendkívül olcsó árakon hozunk forgalomba: legfinomabb angol ruha és kabátszöveteket, selyemárukat és egyéb cikkeket, hogy áruházunkat a n. é. közönséggel megismertessük.

T á j é k o z t a t ó á r a i n k :

Mintás ruha Kascha	3.25	Angol mintázott kabátkelme 16.---	
Bordürös ruha Kascha	3.25	Tiszta selyem Crepe de	
Szövet barchet	2.60	chine	7.80
Fresco szövésű Kascha	4.75	Francia fianell	2.57

Óriási választék a világhírű Regenhardt-féle Damaszt árukban, Schroll-féle vásznak, schiffonok és damasztokban. Vásárlás előtt kérjük áruházunknak vételkényszer nélkül való szives megtekintését.

Külön szőnyeg és rövidáru osztály. — Szabott árak.

ANYAKÖNYVI HIREK

Az utóbbi napokban a következő bejelentések történtek a debreceni anyakönyvi hivatalnál:

Házasságkötés: Pollák László izr. — Schvarcz Erzsébet izr.

Születések: Tutrai András fm., fia András, Spitzer Bernát kárposzegéd, leány Éva. Bársony János katona, leány Juliánna. Sárkány József kocsis, leány Katalin. 2 halvaszületés és 2 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Jakucs Istvánné 43 éves, Sinay Miklós-u. 5. Gyulai Róza ref. 4 hónapos, Teleki-u. 47. Révész János r. kath. 61 éves, Meszena-u. 20. Bácsi János ref. 46 éves, Balmazújváros. Orosz Géza g. kath. 16 éves, Nyirábrány.

— Fel akarta akasztani a feleségét. Sarkadi Antal kabai npszámos ez év januárjában fel akarta akasztani feleségét, de közben megmondta magát s egyelőre megkegyelmezett az asszonynak. A törvényszék kedden vont felelősségre Sarkadit, de a tárgyalást el kellett napolni, mert az asszony nem jelent meg.

— Megrálgalmazta a csendőröket. egy pincérleány. Wallenstein Mária pincérleány az egyik kocsmában azt a kijelentést tette, hogy „a csendőrbrutalitás csak a barbár Magyarországon fordulhat elő”. Feljelentésre megindult Wallenstein ellen a büntető eljárás s ügyében keddre tüzték ki a főtárgyalást, melyet azonban el kellett napolni, mer a pincérleány nem jelent meg. A bíróság elrendelte elővezetését.

— **Eredmények a kukoricamoly irtásánál.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához nagyszámban érkeznek be az egyes vidékek gazdáinak jelentései, amelyekben leírják a gazdák, hogy a kukoricamoly elleni védekezésre a Kamara által ajánlott eljárások pontos betartása miatt az idén a kukoricamoly pusztítása már is lényegesen csökkent. Maguk a gazdák állapítják meg tehát, hogy a szigoruan végrehajtott védekezési eljárásnak megvan a sikere, tehát a Kamara kötelességének tartja ezúton is nyomatékosan felhívni kerületnek gazdatársadalmát, hogy a további egyöntetű, sikeres védekezés érdekében, a védekezési eljárásokat pontosan tartsa be s már most figyelemmel legyen mindenki arra, hogy a kukorica törése után a kukorica szárát közvetlenül a föld színén igyekezzenek levágni, hogy a földben esetleg kintmaradó kukorica tövekben a moly ne találhasson áttelelési lehetőségeket.

— **Szülők figyelmébe!** Iskolalányok az összes iskolák részére, valamint papír, író és rajzeszközök nagy választékban, Csáthy könyvke eskedésében Piac-utca 8. Kiszolgálás köztisztviselő utalványokra is.

SZÍNHÁZ

Nagy érdeklődés mellett folyik a bérletkiváltás

A Csokonai-színházban most folynak az új színi szezonra a bérletkiváltások a legteljesebb siker jegyében. Az eddigi jelekből ítélve a bérletgyűjtés kitünően fog sikerülni, a debreceni közönség színe-java váltja ki a bérleteket, úgy látszik, visszatér a békebeli állapot és újra divat lesz színházba járni s amellett a közönség megérezte, hogy az új társulat kitünő erőkből áll és a vidék legjobb társulata jó előadásokkal fog szolgálni.

Az igazgatóság új D) bérletet is szervezett és ebben erre a bérletre is igen sokan jelentkeztek a régi törzsközönség közül is. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos az új igen olcsó bérletek minél előbbi kiváltása.

A színház régi bérleti figyelmébe. A bérleteket péntekig kell kiváltani! Siessen mindenki bérletét biztosítani.

Mozgásházák közleményei:
Szerda—Csütörtök:

URÁNIA

Világfilm!

Csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

RICHÁRD VOSS világhírű drámája filmen:

Hong-Kong

(A 37-es rab)

Főszerepben: BERNHARDT GOETZKE SUZY VERNON és WILLY FRITSCH.
Kisérők: Ufa világhírű, Tinta Matyi és Muri Ripacséknál, bohózatok.

Jön péntektől: Lujza királynő Cimszerepben: Mady Christians.

VIGSZÍNHÁZ

Az amerikai filmművészet legnagyobb filmeseménye:

Szombatok szombatja

(A jazz énekes)

Megható emberi sorsot tár fel 8 felvonáson át.

Főszereplők: MAY Mc. AVOY, AL JOLSON és WARNER OLAN.D
Megelőzi: Paris látkepei 4 felv.

Jön péntektől: Thea von Harbon legújabb regénye: A Spion!

Jön szombattól Apollóban: A névtelen utas és Kannibálok szigetén.

METEORBAN

Szerdán:

A régi határ

vagy: Az elvesztett Erdély Történet az elvesztett Erdélyből 10 felvonásban. Igo Sym és Mary Kiddel és

A halál hidja

Dráma 5 felvonásban Lona Schmidttel

Előadások: 7 és 9 órakor.

Női, férfi és gyermekharisnyák

legolcsóbb árban kaphatók

Szabó Sándornál

Batthyányi-utca 4. sz. Intézeti egyenbluzt előírás szerint készítenek.

Közgazdaság

Olcsóbbodik a gabona

Tudvalevő, hogy a gabonatermelő államok az idén szinte kivétel nélkül igen bőséges hozammal rendelkeztek, ami mindjárt a kampány elején egy kifejezett árlemorzsolódási folyamatnak vetette előre az árnyékát. Utóbb azután kiderült, hogy a szinte világszerte mutatkozó szárazság a takarmányneműekre katasztrófálisan hatott és így mindenfelé annak a szükségére lépett előtérbe, hogy a gabonaneműek egy részét takarmányozási célokra vegyék igénybe. A készletek e mesterséges megcsappanása folytán azután általában egy szilárdabb tendenciával kezdett számolni mindenfelé a spekuláció. Most azonban meglepően ismét egy olcsóbbodási tendencia kezd végigvonulni a piacokon a gabonaneműek árában és pedig Amerikából kiindulva. Az újabb számítások szerint ugyanis kitűnt, hogy a rendkívül bőséges gabonakészletek még akkor is nyomni fogják a piacokat, ha nagyrészüket takarmányozási célokra vették igénybe a termelők részéről.

Tengeriben az ókészkészletek teljesen elfogytak és mindjobban kezd beszívárogni az országba a La-Plata tengeri, melynek az ára jelenleg 30—

31 pengő között váltakozik. Az új La-Plata terméshozama decemberben lesz ismeretes és a tengeri árfejlődésére kétségkívül ennek a mennyisége fog döntő befolyást gyakorolni. Egyelőre nálunk a kereslet engedett intenzitásából, miután mindinkább kevesbedik azoknak a gazdáknak a száma, akik a jelenleg mutatkozó igen rizikós tényező mellett nagyobb mértékben angazsálni akarnák magukat a hizlalás terén.

Rozsban a kínálat jelenleg egészen csekély, viszont a kereslet sem mutat nagyobb érdeklődést. A rozstot egyébként a termelők még inkább igyekeznek takarmányozási célokra felhasználni, mint a gabonát.

Zabban újabbban tovább növekedett a kereslet és ennek hatása alatt az árak ismét emelkedtek. A vélemények további szilárdságra számítanak ámbár a készletek épenséggel nem mondhatók szűköseknek a belső fogyasztás kereteivel szemben. Szálastakarmányokban mindinkább növekedik az importszükséglet és a közeljövő fogja eldönteni, hogy ennek lebonolyítása a több oldalról sürgetett rendszabályokkal kapcsolatban miként fog végbemenni, ami persze az árakra nézve is döntő befolyást fog gyakorolni.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.55^{1/2}

Budapest 90.55 és fél, Berlin 123.79, New York 519.95, London 250.25, Páris 20.29, Milánó 27.14, Prága 15.39, Belgrád 9.12 és négyötöd, Bukarest 3.17, Bécs 73.17 és fél, Amsterdam 208.31.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.85—28, száz „belga” 79.60—79.90, száz cseh korona 16.95—17.03, száz dán korona 152.65—153.25, száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.90—572.90, száz francia frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 229.40—230.40, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz lei 3.45—3.50, száz lira 29.95—30.20, száz német márka 136.45—136.95, száz norvég korona 152.65—153.25, száz osztrák schilling 80.60—80.95, száz spanyol peseta 94.75—95.35, száz svájci frank 110.20—110.60, száz svéd korona 153.15—153.75 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszszoros aranyat 23.35—23.45, az ezüst egykoronást 0.42—0.44, a forintost 1.12—1.16, az öt-koronást 2.30—2.40 pengővel jegyezték.

Gabonátőzsde.

A készrúpiacra a tiszavidéki búzát 25.85—26.60, a felsőtiszaiat 25.80—26.55, az egyéb-származást 25.75 pengővel jegyezték faj-súly szerint.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait. A korpát 20.50—20.55 pengővel jegyzik.

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

Rózsa-utca 2. szám

megnagyobbított üzletébe beolvadt a

Magyar Fém-
és Lámpaárugyár R. T.

debreceni gyári lerakata.

Nevezett gyárnak elismerten legjobb gyártmányai u. m.:
Acél lemezből készült kívül-belől zománcozott fürdőakád ötféle nagyságban, gyermekkád állvány-nyal, női toilettkészlet, mosdó asztal, valamint zománc és öntött vasedény, továbbá mindenféle háztartási cikk úgy nagyban, mint kicsinyben a legjutányosabb árban szerezhetők itt be.

A terménycikkek piacán az üzleti tevékenység szűk keretek között mozog. A tőzsdei előjeleknél csak kisebb tételek cseréltek gazdát zabból és árpából. A zabot 25.25—26.25, a takarmányárpat 26.50—26.75 pengővel jegyezték. A magpiacon a napraforgómagért 30, a fehérbabért állomásról 65—66 pengőt fizettek.

Állatvásár.

A marhavásárra felhajtottak 298 darab vágómarhát. Eladatlan maradt 21 darab. Az irányzat lanyha volt. Árak: bika tarka Ia 98—106, kiv. 114, IIa 88—96, IIIa 72—86, ökör magyar Ia 105, IIa 78—94, IIIa 50—76, tarka Ia 100—120, kiv. 124, IIa 82—98, IIIa 64—80, tehén magyar IIa 68, tarka Ia 94—106, kiv. 112, IIa 72—92, IIIa 48—70, növendékmarha 64—104, kicsontoznivaló 24—52, rugottborjú 56—92 fillér kg.-ként élőszuliban. — A sertésvásárra felhajtottak 2924 darabot. Eladatlan maradt 620 darab. A vásár irányzata lanyha volt. Árak: zsirsertés Ia öreg 180—182, IIa 160—168, fiatal nehéz 190—194, kiv. 196, közép 188—192, könnyű 130—160, szedett közép 170—176, urasági angol 150—170, szedett angol 148—152, süldő 170 fillér élőszul kg.-ként.

DEBRECENI FA- ÉS SZENKERESKEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Aprított fa I. oszt.	P 4.20
" " II. " "	3.50
Hasábfá I. " "	3.60
" " II. " "	3.—
" vagon I. " "	3.20
" " II. " "	2.80
Porosz kőszén	8.—
Hazai szén I. oszt.	5.—
" " II. " "	3.60

mázasánként, házhoz szállítva, készpénzfizetés esetére.

Nyilttér

Nyilatkozat

Azon hirre, hogy Debrecen sz. kir. város Tanácsa felszólította a vállalkozót, hogy a szoboszlói uton levő próbaburkolatot javítsa ki, vagy szedje fel, kijelentjük, hogy ezt a próbaburkolatot nem mi, hanem egy másik vállalkozó cég készítette s nem tarmaccal, hanem kátránnyal kevert bitumennel.

Debrecen, 1928 szeptember hó 17. Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Rt.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Becserélünk

FORDSON és más gyártmányu használt traktorokat kedvező feltételek mellett AUSTIN petróleum vagy benzín üzemű traktorokra. GUTTMANN TESTVÉREK mezőgazdasági gépraktár Debrecen, Hunyadi-utca 14. szám.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Intézeti ruhaszövetek,

előírás szerinti csikos bluzkelme minden hozzávalókkal a legolcsóbb

Petrik Károly

rőfős és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.

Ruhabársony, divat flanel, harisnya, kötöttkabát és pullover ujdonságaim már megérkeztek.

Kérem kirakatomat megtekinteni. — Szolid, szabott árak.

HAZTARTASI CIKKEK

kefe árak az őszi takarításra a legnagyobb választékban, Johnson villamos parkett fénylesztő gép egyedüli elárúsítása és kikölcsönzése Kántor Ernő és Társánál Városház épület. Telefon 16—57

Épület és butorvasalások, founnérok

BÉSZLER LAJOSNÁL Széchenyi-utca 2. szám.

A nagyváradi

káptalani uradalom cirkópusztai tenyészetéből

eladó 40 drb.

elsőrendű hazai fésűs

tenyészkos.

Eladást jószágigazgatóság eszközli, Cirkópuszta, u. p. Kótpuszta, telefon: Csökmő 2.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfakereskedelmi

Rt.-nál. Debrecen Sas-u. 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyző palota.)

Irodai gyakorlattal bíró

intelligens urhölgyet

keresünk lehetőleg azonnali belépésre

gyors és gépirónőnek

Irásbeli ajánlatok csütörtök délig benyújtandók

Remington Írógép Részvénytársaság

Debrecen, Ferenc József-ut 58.

Olcsó és hosszulejártu hitel

Földbirtokra: kölcsönt folyósítottak teljes 100%-os kifizetéssel 7 1/2% évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garantáltan 8 nap alatt, a föld forgalmi értékének 50%-ig. (Váltó vagy kezes nem kell.) Földbirtok-vételeket pénzügyintézetem az érték 50%-ig finanszíroz. Házakra: 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! Építkezési kölcsönöket 16 évi törlesztésre 8 1/2%-os kamatalapon folyósítottunk. Váltó hitelek: Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítottunk. Örökségekre, követelésekre kölcsönt, előleget folyósítottunk magánpénzből. (Válaszbélyeg küldendő)

Radó Mihály bankbizományos

Budapest, VI. Szondy-utca 11. szám. (Alapítva 1893.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,

Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonégo kályhák.

Egyszerű és zománcozott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcák, fászládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárak olcsón kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFOLD-ben a DEBRECENI UJSÁG-ban és a DEBRECENI FOGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Uri fiu keresi fiatal garzon urihölgy ismeretségét. Választ „Cupidó 24.” jelígre. 6758

LAKÁS

Kiadó Mester-utca végén két szobás kis lakás nagy nyitott verendával, különálló ház és udvar. Értekezhetni Gazdák bankja, Kossuth-utca. 6785

Csinosan butorozott különbejáratu szoba, esetleg ellátással kiadó. Arany János-utca 39., udvarban. Ugyanott ebédoszt kapható. 5070

Kiadó október 1-re Kerekes Géza-utca 33. számú két szoba, konyha mellékhelyiségekkel, 319 öl földdel. Értekezni lehet Epreskert-utca 5/a. 6774

Szoba, lépcsőházból nyíló, butorozott kiadó. Alföldi palota, II. 1. 5071

Gazdálkodót vidéket, kérem, ki csütörtökön fontos ügyben keresett, elvárom. Központi Bodega, Piac-utca 89. 5060

Kiadó két szoba, konyha, istálló, azonnal elfoglalható. Malom-utca 12. Értekezni lehet Teleki-utca 13. szám. 6777

Kiadó egyszobás szép lakás, október elsőre. Teleki-utca 13. szám. 6778

Szép butorozott szoba, teljes ellátással azonnal kiadó a központban. Iskola-utca 8. 6774

Butorozott szoba külön bejárattal 2 pri embernek kiadó. Csapó-utca 19., Kleinsné. 6781

Központban külön bejáratu nagy száraz és tiszta butorozott szoba egy vagy két ággval uri családnak október 1-től kiadó. Cim: Városház téri, Piac-utca.

Kitinő legelő kiadó városához közel. Teheneket tartásra vállalkoz József kir. herceg-utca 44. Mandel. 935

Nagy háromablakos utcai különbejáratu szoba október 1-re kiadó. Simonffy-utca 12. 5060

Üzlethelyiség forgalmas helyen kiadó. Feltételek meg tudhatók dr. Bruck ügyvédnél, püspöki palota. 4988

Kiadó két szoba, konyha, kamara kis családnak. Nyomtató-utca 9. sz. 6707

Kiadó üzletek bármily célra és egy műhely az udvarban. Árpádtér 26. szám. 6552

AJÁNLAT

Házvezetőnőnek menne középkorú, jó megjelenésű nő, a háztartásban tőkéltes. Eötvös-utca 31. 5063

Bérajtó
uj, üzembiztos, megrendelhető Piac 89. Telefon 143. Balázs. 5068

Poloskairtást
ciángázzal és szabaldalmazott szerrel fel-lősséggel vállalk. Poloskaszer kapható. 8-41 telefont tessék hívni. Kossuth-utca 47. Nánássy. 5069

Két
zsidó egyetemű hallgatónak lakást adok. — Kékes-utca 4. 5065

Svájci tejivóban
Gambrius passage, a legjobb és legolcsóbb reggeli, vacsora abonoma. Regelgi havonta 12 pengő. Komplet reggeli, kávé vagy csokoládé, vaj, méz, sütemény 68 fillér. 5066

Szerény
igényű fiatal géplakatos, vizsgázott gőzgépező, lehetőleg gőgép mellett bármilyen állást elfogad. — Cim a kiadóban. 6772

A Magyar Hét
előkészítésére iparművészi és egyszerűbb feliratok, jelmondatok, plakátok és kirakati cédlukák készítését vállalom. Cim a Debreceni Ujság kiadójában. 6759

OLCSÓBB LETT A SERTESHUS!
Egy kiló tövises vagy karaj 2.60. Egy kiló sódar csont nélkül 2.60. Egy kiló sódar csonttal 2.40. Egy kiló vékonyoldai 2.00. Egy kiló bőröshus 1.40. Egy kiló köröm 0.80. **TAKÁCS** hentesnél, városi bérház, Simonffy-utca. 6751

Orthodox
kóser kosztra abonentek felfogadtatnak. Simonffy-utca 12. 5061

Zálogház
Hunyadi-u. 14. előnyös kölcsönöket folyósít mindenféle tárgyakra és árukra. 4917

Iskolai
tanulókat teljes uri el-láttásra jutányos áron felveszek Ujháziné — Varga utca 24. 6008

Autó
alkalmi vétel. Keveset használt, igen jókarban levő ötszemélyes és egy 500 cm. James motorkerékpár olcsón eladó. Miklós utca 29. 5048

Szöfőri
állásra villanyszerelő és gépész ajánlkozik jó bizonyítványokkal. Varga János, Török-szentmiklós, Vörösmarty-utca 58. 5062

Kölcsönöket
folyósítunk hazakra, földekre, áru, értékpapír és egyéb tárgyi fedezetekre. A betétekre magas kamatot adunk. Gazdák Bankja Kossuth és Batthyányi utca sarok. 6786

Beírások
gpermeke szemét vizsgáltassa meg szemorvossal Löbl látszerész 4772

Társalgási
dás irodalmi német nyelvet tanítok, kezdőknek is órákat adok igen kedvező feltételek mellett. Ernyeiné, Darabos ucca 48. 5033

Monogramhímző
szalon dr Szűcs Andorné Szent Anna u. 6. Telefon 670 4809

Urileány
nagyon precízen, akadémiai módszerrel heti 1-2 zongoróórát vállal. Kossuth u. 69. Nagyné 6740

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Kárpitos
szaküzlet Piac utca 44 udvarban. Kész áruk és javítások legjobb beszerzési helye Varga József Telefon 16-54 6712

KERESLET

Női varrodába
tanuló lányok rövid időre is felvétetnek, Batthyány 13. 5072

Fűszerkereskedő
segéd kellő garancia mellett felvétetnek Szent Anna u. 36. 6773

Kiszolgálónő
alkalmazást talál fűszerüzletben, Szent Anna utca 55. 6787

Bejárónő
ki parkettet kefélni tud a délelőtti órákra felvétetnek, Burgondia 75. 6770

Cipészsegédet
keresek vegyes munkára Teleki u 41 sz. 909

Jókarban levő
viztartányt keresek. Értekezhetni Üzletvezetőség kapusánál 909

Színház
közéletben intelligens urinő keres elegánsan berendezett butozott szobát különbejárattal fürdőszoba használat, reggeli és ebéd-koszttal szeptember hó 22-ikére. Ajánlatokat „Elegáns” jelígre a Független Ujság kiadójába kérek. 4990

Gyermektelen
házmester, kinek felesége takarítást vállal, felvétetnek. Hatvan utca 4b. 768

Megélhetést
biztosító vállalkozáshoz 2-3000 pengővel társat keresek. Cim a kiadóban 6685

Suche,
deutsches Fräulein für 1-ten október in ein Mädchenpensionat. Proper, Szent Anna 18. 5042

Két
használt íróasztalt megvételre keres a Független Ujság kiadói hivatala, Piac u. 49. 4748

ELADÁS

Egy
pár békebeli finom paradés lószerszám, hordók, üstház, üst stb. kaphatók Hungária ut 4. 991

Pianinó
eladó vagy hosszú zongorával elcserélném. Zongora hangolást és javítást elfogadok. Rakovszky zongorakészítő, Kigyó u. 49. ajtó 3. 6176

Sok lakással
eladó 4 hold föld, sok gyümölcsfával. Czabán Czegléd ú. 22.

Tanyásbirtok
Bánkon tizenhat holdas eladó. Fele buza-termő, fele kaszáló. — Kétszobás lakással, istállóval és más gazdasági épületekkel együtt. Kizárólagos megbízott Máté ingatlaniroda Piac utca 30. 6775

Eladó
Mester utca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy nyitott verendát magában foglaló kis ház Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca 6783

10 ezer
üveglemez eladó, fillér darabja. Takács fényképész Kálvintér. 934

Eladó
egy házhely a Mester utcai sorompónál. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca. 6784

Gyűrű,
nyaklánc, briliáns függő eladó. Cim a kiadóban. 6782

Széchenyi uton
hatszobás adómentes lakóház azonnali be-költözésre eladó, négy ezer pengővel megvehető, többi rajta maradhat. Dezső, Kossuth utca 16. 6771

Mikepércsen
eladó egy ház közel az állomáshoz az országútfélen 1600 □-öl kerttel. 234. sz. ház.

Virágcserepek
és ablakszárnyak eladók. Kossuth u. 59.

Eladó
2 hold tanyás birtok város alatt, közt szé-lén 2 szobás gazdálakás, egy szoba cse-lédlakás és egyéb gazdasági épületekkel. — Egy hold gyümölcsös, 5 hold szőlő, 2 hold akácerdő, 5 hold kaszáló, többi szántó. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca. 7669

Egy
jókarban levő zongora eladó. Szoboszlói ut 22. szám. 6753

Eladó
csendes családi ház, alapincézve. Vendég-u. 10. 928

Szmokingöltöny
egészen új, jutányosan eladó. Teleki u. 62. 5051

A LEGSZEBB kertben az Epreskeri u. 11-c alatt gyümölcsfákkal tele-ültetett házikó el-adó. 623

Eladó
egy fürdőkályha, egy falra erősíthető galamb ház Arany János 57. 923

Eladó
ház jömeneteli fűszerüzlettel. Katz-telep, Sárosi ut 11. 5049

Eladó
háló, ebédlő, börgarnitúra, nagy tükör, antik komód, plusz divány, hencser, több butorok Széchenyi-u. 8. Szentpéteri. 6142

Írógép
eredeti amerikai gyártmány, kitűnő karban olcsón eladó. Kékes u. 32. 4774

VEGYES

Löwinger Sarolta
nőiruha és fehérnemű varrodáját Hatvan u. 9. alól Csapó u. 19. alá helyezte át. 5067

Vasárnap
éjjel elvesztettem a karikagyűrűm K. E. betűvel. — Becsületes megta'áló illő jutalom-ban részesül Csemete u. 16 alatt. 6780

HAJDUFÖLD REGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Irta: GYULA DIÁK

(14)

János hadnagy épen jókor ment vissza Hedvig mellé, aki még mindig ott állott egyedül, távortartva magát a többiektől, mert újból feljűk tartott a barát. Most már a hadnagy vette fel a szót:

— Egy vallomással tartozom, szent atyám. Ez a leány itt a mátkám. Nincs senkije. Szeretném, ha összeadnál bennünket, mielőtt meghalunk. Aztán majd megásom közös sírunkat.

A barát könnyesen, csukló hangon adta össze őket. Szentséges eskü volt az ott, a tulvilág küszöbén. A leány belereszkedett a komor szertartásba, de aztán engedelmesen, asszonyos szelidséggel hajította a fejét az „ura” vállára.

— Így, — mondotta János halkán, mikor férj és feleség voltak s a barát újból megszólaltatta a kórust. — Most pedig imádkozzunk, édes, hogy minden sikerüljön.

Imádkoztak s aztán ásót fogott a hadnagy. Odament a sövény mellé, ahol a patak medre legközelebb volt és szaporán látott a munkához. Es-

tére jó mély volt a sírgödör. Akkor abbahagyta. Odament a baráthoz.

— Megástam a sirt. Isten áldjon meg, barát. Én most belefekszem a feleségemmel. Aztán tegyetek a gödör fölé néhány galyat keresztbe és hanyjlatok rá lombot. Ott akarjuk megvárni a halált.

A barát hangja megint elcsuklott, amint ezt a két fiatal teremést elnézte. Csendesben megáldotta őket, János hadnagy pedig beugrott a gödörbe, maga mellé emelte Hedviget s ott lefeküdtek szépen, csendesben egymás mellé, arra a puha avarrétegre, amelyet az előbb beleszórt a sirba. A rongyos, halálraszánt szegények meg keresztbetettek néhány ágat a gödör száján s szórták, szórták rá a lombot, levelet, miközben egyre énekeltek:

„Boldogok, kik elmenének,
Nem szenvednek már szegények,
Kyrie eleison...”

Hedvig reszkette kérdezte a fiutól, mikor már nem látták a kék ég darabjait a lombok között:

— Igazán meghalunk, János?... Mert attól sem félek, hiszen veled kell mennem oda is, mert a feleség vagyok.

János fölguggolt fektéből és sutogva válaszolt:

— Huzódj oda, szívem, abba a szögletbe és imádkozzál. Most már senki sem lát. Tovább ássok a patak felé.

S azzal már ásott is zajtalan, verejtékes munkával.

Vagy négy órai munka után jóval messzebből hallatszott a hadnagy suttogása, miközben a kivájt földtömeg már majdnem betöltötte a „sírgödört”.

— Már vizezsebb a föld.

Hedvig arra nézett, amerről a fiu lihegése hallatszott s egyszer csak nagyon gyenge fényt látott derengeni.

— Elértem a patak medrét. Kint vagyunk. Most maradj itt, szívem és ne félj. Mire husz Miatyánkot elmondasz, itt leszek a szürkével.

És most megcsókolta feleségét és zajtalanul eltűnt.

Hedvig most félt igazában először. Hiszen most érezte magát először teljesen elhagyottnak. Istenem, mi lesz, ha észreveszik Jánost? Göröcsösen kulcsolta össze kezeit s hullott a könnye a töredező imádsághoz.

A hadnagy ezalatt dobogó szívvel kuszott az árok mentében. Belebeleszott lába a vízbe, hanem azért csak sietett. Mikor vagy száz lépésnyire volt a tábortól, kilépett s a szürke felé tartott, lábujjhegyen. Oda is ért. A paripa fölemelte a fejét, hozzádörgölte a gazdája arcához; a hadnagy szeretettel ölelte át a ló nyakát és halkán odasugta:

— Édes, drága lovam, most az egyszer légy okos jószág. Ne nyerits és ne dobogj.

Kifogta a taligából, megnyergelte, minden értékés holmiját belegyömö-

szölte a tarisznnyákba s aztán mint a tolvaj, megindult a lóval. Megint fölfelé ment vele a patak partján s jó messzire a tábortól átvezette az árkon s odakötötte a tulsó parton egy fához. Majd megveregette a nyakát és kuszott vissza a meder mentén.

Csak két Miatyánkkal mondott el többet Hedvig, mint amennyit az ura kívánt s máris ott volt mellette. Kézen fogta és vezette.

A szürke okos volt, egyet se nyertett.

S azon az éjszakán ezerszer is megveregette a tajtékos, igyekvő, hűséges jószág nyakát a hadnagy, hiszen kettős terhével is hosszú-hosszu utat tett meg...

Csak az Isten hallotta...

Háromszor pihentek meg a nagy rohanásban. Idegen erdőkben, sötét éjszakában állottak meg rövid kis időre, ziháló mellel, riadt lélekkel hallgatóztak. A paripa mindannyiszor ugy elnyulott a haramatos fűben, mintha már nem is akart volna többé lábra állani. Valahogy azonban mégis mindig utnak eredtek.

Nagy idő mulott el, mig megszólalt Hedvig:

— Hol vagyunk, édes?
— Valahol az Ur Isten tenyerében — mondotta János.

— Merre megyünk most?

(Folytatjuk.)